

Koroška Domovina

(Kärntner Heimat)

stev. 28.

Klagenfurt, dne 11. julija 1930.

leto XI

Uredništvo in upravnštvo
Fröhlichgasse 43

Neodvisen list za domoljubne Korošce

Telefon št. 475

Izhaja vsak petek. — Stane četrstetno 1 S, posamezna številka 12 g. — Pri morebitnem povišanju se ima daljsa naročnina doplačati. — Naročnino je vposlati vedno v naprej. — Pritožbe glede nerednega dostavljanja lista so poštnine proste, če so odprte. — Inserati se zaračunajo po določenih cenah

Der „gewisse Teil“ des jugoslawischen Volkes.

So nennt ein sehr objektiver Bericht des in Laibach erscheinenden Regierungsblattes „Jugosloven“ jene Leute in Kärnten, die glauben, daß ihnen ihre nichtdeutsche Nationalität das Recht gibt, das Mehrheitsvolk bei jeder Gelegenheit zu beschimpfen und zu verleumden.

Vor kurzem erst mußten wir auf die verwerfliche Art verweisen, in welcher der Laibacher „Slovenec“ in einem offenbar aus Kärnten stammenden Aufsatz die Deutschen Kärntens dahin verdächtigt, daß sie zur Feier der Volksabstimmung die Häuser der Kärntner Slowenen in Flammen aufgehen lassen wollten. Nichtdestoweniger übernahm auch der „Koroški Slovenec“ diese gewiß völlig unbegründete verleumderische Nachricht und machte sich dadurch des Verbrechens

der Verhetzung und Unfriedenstiftung schuldig. Ganz besonders aber verdient festgestellt zu werden, daß auf der Jahresversammlung des politischen und wirtschaftlichen Vereines für die Slowenen in Kärnten auch der Abgeordnete Pfarrer Starc, wenn auch in etwas vorsichtige-

rer Form, diese niederträchtige Lüge von einer beabsichtigten Brandstiftung in den Häusern der Kärntner Slowenen wiederholte. Wenn man schon annehmen will, daß die Redaktionen der früher genannten Zeitungen, deren eine in Laibach, deren andere in Wien ihren Sitz hat, über die tatsächlichen Verhältnisse nicht orientiert waren, so kann Pfarrer Starc diese Entschuldigung nicht für sich in Anspruch nehmen. Er muß ganz genau wissen, wie die Kurve der Brandstatistik in Kärnten läuft, er muß ganz genau die häufigsten Ursachen dieser Brände kennen und es gehört schon ein sehr weites Gewissen dazu, zu Mitteln einer so erbärmlichen Erfindung zu greifen. Nicht Liebe zum Volke und zur Nation geben solche Ideen ein, sondern nur ungezielter Haß. Eine traurige Erscheinung bei einem Manne, der einer Gemeinde das Wort Christi predigen soll. Dem „gewissen Teil des jugoslawischen Volkes“, als dessen Angehörige sich die verirrten Schäflein des Abgeordneten Starc fühlen, wird mit einem solchen Vorgehen keinesfalls ein Dienst erwiesen.

Priznanje dr. Brejca.

V knjigi „Slovenci v desetletju 1918 — 1928“ piše znani dr. Janko Brejc, da, kar se tiče izvedbe ljudskega glasovanja, mora ugotoviti, da se je pač storilo vse, kar je bilo v danih razmerih mogoče. Propaganda je bila v rokah generala Maistra in Narodnega sveta, ki sta skušala vse, da bi zlasti omahljivim rojakom odprli oči. Mogoče so se tu in tam primerile taktične napake, marsikaterega mlačneža je morda pretirana nacionalna vnema kakega agitatorja bolj odbijala ko pridobivala, resnica pa da je vendarle neizpodbitno ta, da niti uprava niti propaganda ni dala pametnega razlova za odpad in da nesrečnega izida ljudskega glasovanja, v glavnem ni kriva ne prva ne druga. Prehrana in podpora ubožnih slojev je bila izdatna in dosti redna; vsaki izraženi želji se je čimprej ustreglo. Prav gotovo prebivalstvo cone A ni imelo najmanjšega povoda škiliti čez demarkacijsko črto in zavidiati lačni Klagenfurt z ostalo cono B. Dalje pravi v tem članku, da tudi z davčnimi oblastmi ljudstvo ni imelo povoda biti nezadovoljno ker se davke sploh niso izterjale. Naš denar pa je bil trikrat toliko vreden kot avstrijski in se je pripetilo, da so ljudje iz cone A šli v Klagenfurt plačat stare račune (ker so bili prepričani, da ostanejo avstrijski državljanji) in so po plačilu teške dvakrat toliko nazaj prinesli, kakor so bili dolga plačali. Zidale so se celo nove ceste (Rauherstraße) in pri Völkermarktu jo gospodje v Ljubljani na vesti; in ker jih

postavil nov most čez Drau itd. Vendar pa ne smemo prezreti, da se je naša vojska prav slabo vpeljala v deželo, ko se je ob zasedbe pri naših lastnih ljudjih plenilo, kakor da bi bila udrila v sovražno deželo. (Tu se je dr. Brejc najbrž zmotil, ker o tem „Koroški Slovenec“ nič ne ve?!) Dalje pravi dr. Brejc, da so Nemci v bojih po slovenskem ozemlju napravili manj škode kakor jugoslovanska vojska in da je povzročena škoda po jugoslovanski vojski po jugoslovanski uradni cenitvi znašala 18 milijonov takratnih kron. Končno pravi: In vendar smo izguili ljudsko glasovanje!

Da, kljub izdatne prehrane in podpori, kljub temu da se je ustreglo vsaki izraženi želji, kljub temu da je vladala v Klagenfurtu in v celiem Kärntnu lakota in se niso izterjale davke, so ljudje glasovali za Oesterreich. Zakaj? Ker so vdrli tujci v deželo, ki so plenili in ropali, kar dr. Brejc sam prizna, in ker je napravila jugoslovanska vojska velikansko škodo. Tako so izgledali takratni rešitelji koroškega prebivalstva. Koroški Slovenci so v Kranjcu in Stajercu vedno videli le vrijence, ker ga niso razumeli. Zato se je pri koroških bojih udeležilo le malo Korošev, kar je tudi razvidno iz knjige „Slovenci v desetletju 1918 — 1928“, kjer najdemo med 156. padlim vjakom na jugoslovanski fronti le 2 vojaka iz cone A, in sicer ednega iz Eberndorfa in ednega iz Haimburga. Ostali so Kranjci, Stajerci, Goričani, Hrvati in nekaj Srbov. Živiljenje teh 156 padlih ima-

tare vest, hočejo blatiti plebiscitne slavnosti in celo prepovedati.

Die Tücke der Bundesregierung.

Der Slowenenapostel Starc hat eine furchtbare Entdeckung gemacht: Die durch die Änderung des Bundesverfassungsgesetzes vorgeschriebene Verminderung der Zahl der Abgeordneten in den öffentlichen Körperschaften ist einzige und allein zu dem Zwecke beschlossen worden, „um der slowenischen Minderheit in Kärnten einen Hieb zu versetzen“. So sagte er wenigstens bei der Beratung des neuen Landes-Verfassungsgesetzes im Landtag. Es ist wirklich unglaublich, mit welcher Bosheit ganz Oesterreich dieser kleinen slowenischen Minderheit in Kärnten gegenübersteht. Monat lang wurden in der Öffentlichkeit des ganzen Bundesgebietes die schärfsten Kämpfe um die Verfassungsänderung geführt. Alle möglichen Gründe, wie Ersparungsrücksichten usw. mußten herhalten, um den wahren Grund für die Einschränkung der Zahl der Abgeordnetenmandate zu verdecken: den Hieb gegen die slowenische Minderheit in Kärnten! So groß ist die Furcht und der Haß gegenüber dieser Minderheit, daß alle kleineren Parteien sich mit Freuden ins eigene Fleisch schnitten und dem Verluste von Mandaten aussetzten, nur aus dem einzigen Grunde, daß bei den nächsten Wahlen die „Koroška slovenska stranka“ im verkleinerten Kärntner Landtag vielleicht um ein Mandat weniger bekommt. Bleibt nur die Frage, ob es die Hitze ist, die den Geist des Herrn Abgeordneten so erwirkt, oder am Ende gar die Angst um den eigenen Sitz.

Madžari ne potrebujajo kralja.

V nedeljo je v Debreczinu govoril madžarski ministrski predsednik grof Bethlen in omenil pri tem tudi vprašanje madžarskega kralja. Med drugim je rekl: Govoril se, da sem bil v Angliji, da pripravim z angleško vlado dogovor v vprašanju vrnitve Habsburžanov, oziroma nadvojvode Ottona na prestolico in da zdaj Francija smatra vso zadevo z večjo dobrohotnostjo. Zunanjopolitično se je v vprašanju nič ne spremenilo. Velesile zavzemajo isto stališče kakor poprej. Tisti, ki bi hoteli poskušati, vprašanje prestola rešiti potom puka, bi dovedli deželo v največje nevarnosti. Madžarska vlada zna svojo dolžnost in bo z vso svojo silo tistim stopiti nasproti, ki bi ponovno poskušali v tej zadevi kaj podvzeti.

V razgovoru z nemškimi zastopniki listov v Berlinu z madžarskem vojnim ministrom Gömbös je ta izjavil da je proti povratku Habsburžanov na madžarski prestol, ker je slekoprej pristaš svobodne volitve kralja. Sicer ima Madžarska v osebi Horthija državnega upravnika takih spo-

sobnosti, da se prav nikjer ne opaža potreba po kakem poskusu zopetne vpostavitve Habsburžanov. Oton je šele 18 let star in nima nobene izkušnje. Madžarka pa potrebuje, ako hoče imeti kralja, moža močne roke in železnih živev. Poleg tega pa je tudi proti povratku Otona zato, ker bi v tem primeru pristaši Habsburžanov v Oesterreichu puč ter poklicali Otona v Wien in poskusili vpostaviti bivšo monarhijo v vzmanjšani obliki.

Krvave domonstracije na Poljekom.

Po celem industrijskem delu Poljske so se vršile dne 2. in 3. julija krvave demonstracije. Demonstranti so v številu od 2000 korakali po mestu Katovicu in kričali: „Dol z vlado, dol z diktaturo!“ Ko se je policija jim postavila v bran, so demonstranti takoj začeli nanjo streljati. Policija je odgovorila s streli in z meči. 20 demonstrantov je bilo ali ubitih ali ranjenih, starčki pa, ki so se pomešali med množico so bili pohojeni. Matere so prihitele iz hiš na ulico in dvigale otroke pred puškine cevi policiji in vpili: Dol z vlado! Živila revolucija!“ Sele, ko je prišlo proti jutru vojaško ojačenje, se je posrečilo pomiriti ljudi.

Invalidski dom mesta Wiena v Splitu

Dne 29. junija se je na zelo svečan način otvoril „Dom vojnih invalidov, Wiena in Niederösterreicha“ v Splitu in tudi vodovod. Slovesnosti je prisostvovalo 20 zastopnikov avstrijskih oblasti, zvezne invalidov, zvezne slepcev in obcine Wiena. Od jugoslovanskih oblasti so bili navzoči ban dr. Tartaglia s svojo soprogo in šefi banoških oddelkov in župan. Ob sprejemu avstrijskih delegatov po banu so avstrijski otroci dali banu in njegovi soprogi kito cvetja. Zastopniki invalidske zvezze so pozdravili bana in prosili njegovo gospo, da prevzame pokroviteljstvo nad domom. Zastopnik naše vlade dr. Kummer in dr. Kisch sta imela pozdravne nagovore in izročila banu in se nekaterim drugim častne diplome avstrijskega invalidskega društva. Nato se je vršila veselica.

Hudo ura v Lavanttalu.

Dne 1. julija se je spustila nad celim Lavanttalom skrajno težka nevihta, ki je

napravila velikansko škodo. Ob 7 uri zvečer je nastal silen in močan vihar, ki je na nekaterih mestih tudi lomil veje. K vsemu temu se je pridružilo vedno bolj pogosto bliskanje in grmenje, ter nato nastala močna in strašna nevihta. Treskalo in grmelo je, vnes pa je padala kot oreh debela toča. Posebno težko zadeti so bili kraji okoli Wolfsberga. V Hattendorfu, St. Michaelu in Altendorfu so bili poljski pridelki popolnoma uničeni. Sadna drevesa so tako poškodovana, da najbrže tri leta ne bodo dala sadje. Strela je udarila v neko gospodarsko poslopje, ne da je vnela, pa je ubila tele. Mali Auenbach je postal nesrečnosna velika reka, katera je poplavila v bližini stojče hiše in hleva in celo podkopala železniško progo. 50. posestnikom je neviha uničila 70 do 100 odstotkov poljskih pridelkov, dočim imajo vsi drugi posestniki škodo od 40 do 70 odstotkov.

Nesreča na adriatskem morju.

V nedeljo, dne 6. t. m. sta se zadela drug v drugega jugoslovenski brzoparnik „Kragiorgje“ in italijanski brzoparnik „Francesco Morosini“. Italijanski parnik je počasi zadel v levi bok jugoslovenskega parnika in ga prebil do polovice krova. Hudo poškodovanemu parniku se je posrečilo približati se kopnemu, kjer je nasedel na pesek. Italijanski parnik, ki je tudi sam dobil poškodbe na spodnjem delu ladje, je takoj začel reševati potnike, med katerimi so bili tudi mrtvi in ranjeni. Ugotovili so 7 mrtvih, 7 hudo ranjenih in 20 lažje ranjenih.

Dopisi.

Völkermarkt.

Ernteaussichten im Kärntner Unterlande. Infolge der außerordentlichen Trockenheit seit Mitte Mai bis Ende Juni, eine Dürreperiode, wie wir sie im Jahre 1921 ähnlich erlebt haben, ist vom Getreide der Hafer zu 70 Prozent, die Gerste zu 50 Prozent und der Weizen zu 30 Prozent vernichtet. Nur der Winterroggen dürfte halbwegs normale Erträge geben. Ebenso hat die Kraut- und Knollenbildung bei Kartoffeln durch die Dürre ungemein stark gelitten, so daß auch hier mit einem 20- bis 50prozentigen Ernteausfall zu rechnen ist. Heu brachte zwar

normale Ernten, dagegen dürfte das Grummet, da die meisten Wiesen ganz ausgebrannte Flecken aufweisen, vollständig vernichtet sein, so daß sowohl mit einem sehr fühlbaren Stroh- wie Heumangel im kommenden Winter zu rechnen sein wird. Es wäre angezeigt, daß die Landwirte des Unterlandes in ausgedehnterem Maße Stoppelfruchtbau ins Auge fassen, selbst auf Kosten des Buchweizen- (Heiden-) Baues, weil bekanntlich Brotfrüchte in Zeiten der Not leichter zu beschaffen sind als Streu- und Futtermittel. Für den Anbau kämen hauptsächlich Grünmais im Gemenge mit Erbsen und Wicken oder Hafer im gleichen Gemenge in Betracht.

Völkermarkt.

Tödlicher Unfall eines Kärntner Landsmannes in der Schweiz. Der landwirtschaftliche Praktikant Lorenz Kulterer ist am 27. Juni 1930 infolge eines grauslichen Unglücksfalles, fern der Heimat, in der Schweiz, in Niederbipp bei Graßwill, Kanton Bern, im jugendlichen Alter von 23 Jahren gestorben. In Ausübung seines Berufes fiel er tags vorher auf eine noch unerklärliche Weise von einem mit Heu beladenen Wagen so unglücklich herunter, daß ihm das Rad des schweren Wagens über den Hals fuhr und ihm die Halswirbeln zerdrückte. Er wurde nach Herzogenbuchsee ins Spital gebracht, wo er aber leider schon am nächsten Tage unter großen Schmerzen seinen schweren Verletzungen erlag. So berichtete es sein treuer, untröstlicher Freund und Schulkamerad Raimund Teppan aus Köstenberg in Kärnten, der im gleichen Orte in der Schweiz als landwirtschaftlicher Praktikant bedient ist und dem auch Kulterer die Stelle verholfen hatte. Der verunglückte Lorenz Kulterer, insg. Holzersohn aus St. Michael an der Gurk, Kärnten, war ein lebenslustiger, fleißiger und strebsamer Bursche. Er besuchte im Schuljahre 1928/29 die landwirtschaftliche Schule in Goldbrunnhof und nahm nach Schulschluss im vorigen Jahre durch Vermittlung des Landeskulturrates für Kärnten eine Stelle als landwirtschaftlicher Praktikant in der Schweiz an, um sich in der Praxis weiter auszubilden. Während seine Kollegen aus Kärnten schon im vorigen Herbst die Heimreise antraten, blieb Kulterer noch länger in der Schweiz und wollte erst heuer im Herbst wieder in die Heimat zu-

Blažev veliko potovanje.

Blaž je bil zelo priden, majhen dečko. Ko ga je zapustila mati, da bi se združila z nekim strugarjem za nadaljnjo življenje, je rad slovesno obljudil, kar je zahtevala od njega. Ponavljajal je besedo za besedo in držal oba prsta kvišku: „Da, prisegam, da bom položil venec na grob svojega očeta.“ Dasi je bil takrat šele dvanaest let star, je smatral svojo oblubo za resno. Zaobljuba je zaobljuba. Nihče ni prisiljen podati zaobljube, če pa to stori, mora biti možbeseda, naj velja, har hoče. Mati je bila gnijena. „Saj bi sama šla,“ je dejala, „pa jaz nimam časa. Računam na te,“ je pristavila. Bilo je res nekoliko daleč, kajti Blažev oče je ležal pokopan v Saint Laurentu du Maroni, kamor ga je izgnalo sodišče kot morilca.

Zapuščeni Blažek je moral predvsem skrbeti za to, da se preživi. Odpiral je vrata, bil za sra in prodajal je časopise. Stanoval je za majhno odškodnino pri nekem petnajstletnem tovarišu, ki je kupčeval s trakovi za čevlje. S svojim prvim prihrankom si je Blaž kupil mal hranilnik. Njegov tovariš ga je zaradi tega gledal zaničljivo ter ga smatral za buržuja. Toda Blaž mu je izjavil: „Dajem svoje vinarie na stran, da bi mogel kupiti venec za očetov grob.“

Tovariš, ki ni nikoli poznal svojega očeta, je bil presenečen. „Kje pa je njegov grob?“

„V Saint Laurentu.“

„Za vraga! To bo bržkone za Romain-

ville-om,“ je menil tovariš. „Poleti bova šla tja.“

Ko je prišlo poletje, so se venci zelo podražili, kar je zavleklo Blaževe načrte. „Čim dalje bom čakal, tem lepši bo,“ je dejal, da bi se potolažil. Kmalu nato ga je doletela nepričakovana sreča, da je dobil službo raznašalca v neki trgovini z živili. Tako se mu je posrečilo, ko je bil osemnajst let star, da je kljub podražbi v cenah nagrobnih okraskov, mogel kupiti krasen venec iz steklenih biserov z napisom: „Mojemu dragemu očetu.“ Ko je došpel tako daleč, je vprašal svojega gospodarja: „Ali je Saint Laurent daleč?“

„Kateri Saint Laurent?“

„Saint Laurent du Maroni.“

„To je v Guyani,“ je odgovoril gospodar. „Mislim, da je precej daleč, dečko.“ Nenadoma pa se mu je zbudil sum. „Kaj pa imaš pravzaprav iskat v Saint Laurentu?“

„Moj oče je tamkaj pokopan,“ je odgovoril Blaž.

V naslednjem trenutku ga je gospodar posadil na prosto . . . Ubogemu Blažu je bilo zelo težko dobiti enako dobro službo, kajti spričeval ni imel nobenih. Končno se mu je posrečilo dobiti mesto v neki modni trgovini. Prinesel je svoj venec v spalnico, kupil si je nov hranilnik, in sicer za potne stroške. Ko je prihranil 137 frankov in 50 centimov, je odšel na kolodvor in vprašal, koliko velja pot v Saint Laurent du Maroni in nazaj.

„Koliko časa ste potrebovali, da ste zbrali svoj denar?“ ga je vprašal železniški uradnik.

„Dve leti,“ je odgovoril Blaž.

„No, potem pridite l. 1990. zopet. Mogoče bo do takrat postalo cenejše.“

Ves potrt se je Blaž vrnil z vencem pod pazduho domov. Med potjo jebral na neki oglašni deski naznani parobrodne družbe in tako obenem zvedel tudi za dan odhoda prvega parnika in vozno ceno. Za trenutek se je obotavljal, potem pa se je zopet opogumil: „Kar sem prisegel, sem prisegel. Rekel sem, da bom šel in bom tudi šel. Toda, pošteno povedano, ljubše bi mi že bilo, ako bi bil oče bližje pokopan.“ Dan pozneje je pričel iskati bolj plodonosno službo. Imel je smolo. Takrat je bilo ravno precej brezposelnih in je moral biti še vesel, da je lahko ostal v starem podjetju. Čeprav je še tako natančno računal, vendar ni mogel prihraniti več kakor štiri franke na teden. Bog se mu je zdel zelo visoko in Guyana zelo daleč. Minulo je dvanaest let in Blaž vsled raznih dogodkov, brezposelnosti, bolezni in slabih služb ni prihranil več kakor 693 frankov. Razen tega je venec mnogo zgubil na svoji svežosti in ga je moral dati nekemu pleskarju, da ga je prebarval.

Čas je mineval in Blaž je postal 40 let star. Imel je 40 let in bankovec za tisoč frankov. Smešna vsota. Blaž je pričel sovražiti družbo, ki človeku niti ne dovoli, da bi zadostil njenostavnejšim dolžnostim napram staršem in spodobnosti. „Oh,“ je mrmral, „40 let sem prenašal vsako pomajkanje. In zakaj? Če bi bil vsaj govor, da bom živel še 40 let. Kaj bo iz moje zaobljube, ako umrem?“ Taka premislje-

Brauerei Miklauzhof

Die Verwaltung der Brauerei Miklauzhof erlaubt sich, die verehrlichen Gastgewerbetreibenden für Samstag, den 19. Juli, nachmittags zu einer Bierkostprobe geziemend einzuladen, um den Gästen Gelegenheit zu geben, sich von der Wertigkeit des zum Ausstoß gelangenden Bieres zu überzeugen. Es wird gebeten, durch zahlreichen Zuspruch der Anteilnahme an der Wiederaufrichtung dieses heimischen Unternehmens Ausdruck zu verleihen.

rückkehren, worauf er sich, wie aus seinen Briefen zu erkennen war, schon herzlich freute. Nun ist der Arme auf so tragische Weise im fernen Schweizerlande tödlich verunglückt. Die Leiche wurde nach Kärnten übergeführt und am 4. Juli im Heimatorte St. Michael an der Gurk beerdiggt. Die hohen Kosten konnten die Eltern durch Auszahlung einer Lebensversicherung, die der Verunglückte im vorigen Jahre eingegangen war, bestreiten. Den tieftrauernden Angehörigen wendet man allseits die innigste Anteilnahme zu.

Bleiburg.

Ertrunken. Im neueröffneten „Freibad“ ertrank am 6. Juli um 10 Uhr abends Georg Vančej, Besitzersohn aus Lettenstetten, Gemeinde St. Michael bei Bleiburg, 23 Jahre alt. Er war, des Schwimmens unkundig, in das Schwimmbad (Wasserstand 2,80 Meter) gesprungen; erst nach zwanzig Minuten konnten ihn Schwimmeister Bartholomäus Petrej und einige Schwimmer unter Schwierigkeiten bergen. Wiederbelebungsversuche, die unter der Obhut des Medizinalrates Dr. Gustav Adolf Herbst und des Apothekers Dr. Ludwig Herbst vorgenommen wurden, blieben leider erfolglos.

Zirkus Krone kommt. Zirkus Krone, der größte Zirkus Europas, kommt am 19. d. M. nach Klagenfurt. In dem Menschenmaterial, das er mit sich führt, sind die gesamten Nationen Europas sowie Chinesen, Japaner, Brasilianer, Araber, Marokkaner usw. vertreten. Zur Beförderung des gesamten lebenden und toten Materials hat der Zirkus vier eigene Sonderzüge mit 285 Eisenbahnwaggons. Der Zirkus Krone hat 27 Elefanten, darunter einen mit 3,14 Meter Höhe, 42 Tiger, 36 Löwen, 28 Eisbären und braune Bären, Leoparden, Pan-

vanja so popolnoma izpremenila Blaža, ki je bil do tedaj veselega značaja. Postal je zadirljiv. Navadil se je, da se je v podzemski železnici zaničljivo režal, govoriti je začel anarhistične opazke in tako je prišlo do groznega dne. Gospodar mu je upravičeno očital neko malenkost. Blaž pa je potegnil nož iz žepa in mu ga do ročaja zasadil v grlo. Zagovorniku se je posrečilo obvarovati Blaža pred najhujšim, saj je bilo do tedaj njegovo življenje neomadeževano in je bil na dobrem glasu. In tako mu je bila smrtna kazen izpremenjena v dosmrtno prisilno delo.

„Dragi prijatelj,“ mu je dejal zagovornik, „stori sem, kar sem mogel. Žal, boste morali iti kljub temu proč.“

„Proč? Kam pa?“

„V Guyano seveda, v Saint Laurent.“

„V Guyano! V Saint Laurent! Tjakaj me pošiljaš? Ne da bi mi bilo treba plačati vinar za to?“

„Da, za vraka, da,“ je odvrnil zagovornik začuden.

„Če pomislim, kako sem se vse življenje trudil, moram reči, da bi lahko že prej na to pomislil.“

„Na kaj?“ je vprašal zagovornik.

„Seveda na to, da bi ubil svojega gospodarja,“ je odgovoril Blaž.

Mesec kasneje je Blaž nastopil svoje povojanje na otok deportirancev. Na hrbtnu je nosil vrečo, v kateri je imel vse svoje imetje, pod pazduho pa venec . . .

Razširjajte naš list. Ce ste ga brali, dajte ga sosedu!

ther, Hyänen, Wölfe und kleinere Raubtiere. Dann verschiedene Schlangen, Krokodile, Riesen-Schildkröten usw. Dann führt der Zirkus Kamele, Zebras, Büffel, Bisons, Stiere usw. mit sich. Neben einer Straußherde und einer Herde Flamingos gibt es eine Menge von Raubvögeln, wie Kondore, Steinadler usw. Der Zirkus Krone hat 240 edle Rassepferde und führt er seine Produktionen in einer 62 Meter langen Arena vor, was eine ganz andere Wirkung als bei anderen Zirkussen ermöglicht. Der Zirkus bringt in vier eigenen Elektrizitätswerken seine eigene Stromversorgung mit, er hat eine eigene Feuerwehr, eigene Rettungsabteilung und eigene Werkstätten. Sein täglicher Geldumsatz beträgt 30.000 Schilling. Die Gesamtzahl der Menschen beträgt 1200, die Gesamtzahl der Tiere 800. Die Zelthalle fasst 12.000 Besucher.

Razne vesti.

Po vsej Sibiriji je nastopil vročinski val in znasa povprečna temperatura 45 do 55 stopinj Celzija. Ob Transsibirski železnici so nastali ogromni gozdni požari. Železniška proga je na nekaterih krajih popolnoma v plamenu. Požari so zajeli tudi več naselbin v pragozdih ter jih popolnoma uničili. Zgorilo je več sto oseb.

Sveti oče je odlikoval našega zveznega kanclerja dr. Schobra z velikim križem Pijevskega reda. Državni tajnik v Vatikanu kardinal Pacelli je izjavil našemu poslaniku pri Vatikanu, da je sveti oče s tem odlikovanjem želel priznati zasluge dr. Schobra za osiguranje svetovnega miru.

V neki severoameriški državi je gnal neki posestnik svojo najlepšo kravo ponoči po deželnih cesti. Bilo je precej temno, toda posestnik je poznal pot. Naenkrat je zaledel v kravo avto, tako da je na mestu poginila, pa tudi šofer se je nekoliko poškodoval. Žadeva je prišla pred sodišče. Farmar je zahteval odškodnino za kravo, šofer pa za avto. Pri razpravi je sodnik odločil, da mora plačati farmar, ki bi moral svoji kravi privezati na rep svetilko, preden jo je gnal ponoči ven. Kar velja za avto glede zadnje luči, velja v tem slučaju tudi za živino.

An alle Abwehrkämpfer und Mitarbeiter bei der Volksabstimmung.

Wie bereits mitgeteilt wurde, wurde der Kärntner Abwehrkämpferbund mit dem Sitze in Klagenfurt gegründet, der den Zweck und das Ziel hat, alle Kämpfer für Kärntens Freiheit und alle Mitarbeiter bei der Volksabstimmung, die vom Kärntner Heimatdienste das Anerkennungsdiplom (Urnentbild) erhalten haben, zusammenzufassen, um die Erinnerung an Kärntens größte Zeit in würdigster Form wachzuhalten. Unser Abwehrkämpferbund ist ein reiner Zweckverband, der sich jeder parteipolitischen Tätigkeit unbedingt enthalten muß und wird, und dem jeder, der für Kärntens Freiheit und Einheit wirklich gekämpft hat, beitreten kann und soll. Die Aufgaben des Abwehrkämpferbundes sind Wahrung der Interessen ehemaliger Abwehrkämpfer und der Hinterbliebenen, Unterstützung von in Not geratenen Freiheitskämpfern durch Schaffung eines eigenen Hilfsfonds und die Ueberlieferungs-

pflege des Abwehr- und Abstimmungskampfes. Im Ausschusse des Bundes sind Abwehrkämpfer aller Parteirichtungen, was die Gewähr bietet, daß der Abwehrkämpferbund auf streng unpolitischer Grundlage arbeiten wird. So wie wir im Kampfe Schulter an Schulter, der Bauer neben dem Knecht, der Arbeiter neben dem Angestellten, dem Gewerbetreibenden usw., gestanden sind, so wollen wir auch in unserem Abwehrkämpferbund unterschiedlos uns vereinen.

Es gibt oft verschiedene Anlässe, bei denen sich die Kärntner Abwehrkämpfer ebenfalls korporativ sehen lassen sollten und müßten. Dies kann aber nur in Form eines eigenen Verbandes bewerkstelligt werden. So zum Beispiel feiern wir heuer die zehnjährige Wiederkehr der Volksabstimmung. Daß Kärnten frei und ungeteilt bleiben konnte, ist in erster Linie ein Verdienst der Abwehrkämpfer und der Mitarbeiter bei der Volksabstimmung. Deshalb wollen auch wir uns bei der großen Volksabstimmungsgedenkfeier am 10. Oktober, dem größten Ehrentag Kärntens, wieder einig und geschlossen, wie in den Jahren 1919 und 1920, zeigen und in geschlossenen Reihen, mit dem Kärntner Kreuz an der Brust, der Öffentlichkeit dartun, daß wir an dieser Feier den größten Anteil haben.

Darum, Abwehrkämpfer und Mitarbeiter bei der Volksabstimmung, tretet dem Kärntner Abwehrkämpferbund bei. Schneidet die angefügte Beitritts-Anmeldung heraus, füllt sie aus und schicket diese dann an den „Kärntner Abwehrkämpferbund, Klagenfurt, Fröhlichgasse 43. Der Mitgliedsbeitrag beträgt einen Schilling für das Jahr, jedoch ist es natürlich erwünscht und auch notwendig, daß jene Abwehrkämpfer und Mitarbeiter, denen es ihre finanziellen Verhältnisse erlauben, einen Mehrbetrag zeichnen. Nach Einsendung der Beitritts-Anmeldung wird die Mitgliedskarte übermittelt.

Abschneiden und einsenden!

Kärntner Abwehrkämpferbund

Beitrittsanmeldung

Name:	Beruf:
Adresse:	meldet seinen Beitritt zum Abwehrkämpferbund mit (Datum)
BZ.	
Hat die Abwehrkämpfer mitgemacht in	
Bei der Formation	
Bei der Abstimmung mitgearbeitet in	
Hiefür sind Zeugen:	
Besitzt das besondere Kärntner Kreuz für Tapferkeit:	
Besitzt das allgemeine Kärntner Kreuz für Tapferkeit:	
Besitzt das besondere Kärntner Kreuz für Verdienste:	
Besitzt das allgemeine Kärntner Kreuz für Verdienste:	
Besitzt das Anerkennungsdiplom des Kärntner Heimatdienstes	

Unterschrift:

Razne vesti.

Brata Hunter v Newyorku sta bila z letalom 558 ur 41 minut in 30 sekund, torej 23 dni v zraku. Popolnoma utrujena sta več minut po pristanku obležala nepremično, preden sta popolnoma zaspala stopila iz letala. Po vsem telesu sta bila oškropljena z oljem. Preko lica so jim bile zarezane globoke brazde, oči pa globoko udrte. Pri krmilu sta se menjala vsake stiri ure, tako da je eden počival, dočim je drugi vodil letalo. Bencin in olje je dovajalo drugo letalo, in pustilo po cevi v zraku v letalo.

Angleški listi poročajo, da je med hudo nevihto na reki St. Lovrenca v Ameriki udarila strela v parnik, ki je bil natvorjen z dinamitom. Strela je užgala 200 stotov dinamita, ter se je parnik popolnoma razletel. Na njem je bilo 42 mož posadke, od katerih je 31 ubitih in 11 ranjenih.

V Smarjeti v Jugoslaviji so našli šolarji, ko so šli iz šole, staro vojaško patrono. Neki deček je položil patrono na kamen ter začel z drugim kamnom udariti po njej. Med tem se je nabralo polno drugih dečkov krog njega. Naenkrat je patrona eksplodirala s tako močjo, da je znatno poškodovala osem krog stoječih dečkov. Trije dečki so dobili teže poškodbe po nogah. Ostali pet so dobili manjše poškodbe. Eden med njimi pa je na enem ušesu oglušil.

V vasi Antigone v Macedoniji so aretrali šestkratnega morilca žensk. Zaporedoma se je poročil z osmimi ženskami, od katerih je šest izginilo na tajinstven način.

Ker ameriški razbojniki vedno oskrnijo grobove bogatih ljudi, s katerih odnašajo dragulje, je zapustil neki milijonar sledenje oporoko: „Želim, naj bo pokopano moje telo v jekleni krsti in zaklenjeno kakor velika blagajna (safe) s ključavnico, katere geslo bo vedel samo moj odvetnik. Krsta naj stoji v oklopnom podzemeljskem prostoru, ter naj veže električni vod po krov krste in vrata groba s hišo pokopaliskega čuvaja. Električni zvonec bo čuvaja vedno opozarjal na vломilce.“ Dediči so izdali nad 40.000 dolarjev za opremo pred vломilci varnega groba.

Neka mlada gospodična v Mehiki je imela toliko častitelcev, da ji niti trenutek niso dali miru. Nadlegovali so jo vedno s prošnjami za sestanek, sprehod itd. Gospodična je končno razposlala 30 pisem in naročila vse častitelce ob isti uri na isti kraj. Sama seveda ne prisla. Razočarani vitezi so vprizorili po mehiški navadi majhno medsebojno klanje.

Neki pariški list poroča o strašnih mukah, ki jih morajo prestati jetniki na italijanskih kazenskih otokih. Nekega 60 letnega bivšega poslanca in odvetnika je neki jetniški paznik tako pretepel, da sedaj umira. Neki časnikar je v zaporih oslepel, drugi pa je popolnoma ohromel, navzlic temu pa so ju pustili v ječah. Bivši poslanec Gioretti je dobil jetiko, pa ga klub temu niso poslali v bolnično.

V Wolfsbergu je pljusknil neki popotnik svojemu tovariu tako zaužnico, da je padel na tla in brezzavesten obležal. Prepeljali so ga v bolnično. Storilec je bil izročen okrajnemu sodišču.

21letni posestnikov sin Anton Woliner se je legel na železniški progi St. Veit — St. Donat pred vlak na šine. Vlak ga je

metal ob strani, pri čemer je utrpil težke notranje poškodbe, katerim je takoj po izročitvi v bolničo podlegel. Vzrok so bili spori s starši.

V Feldhofu pri Grazu so našli umorjeno 10 letno hčerko primarja in vodje umobolnice, dr. Marescha. Preiskava je dognala, da je bila umorjena že pred nekaj dnevi. Poleg trupla so našli krvav nož. Umoril jo je neki umobolnik, ki je že 20 let v umobolnici.

Na Francoskem je obsodilo neko sodišče na smrt 35 letnega morilca, ki se je spozabil na 6 letnem dečku in otroka potem zadavil, da bi prikril svoj zločin. Razparal mu je trebuh in mu zdobil glavo z velikim kamnom. Ko so mu precitali smrtno obsodo, je kazal neverjetno brezbrižnost.

Občinski svet občine Spaunberg v Niederösterreichu (župan in osem občinskih svetnikov) so bili od prisežniškega sodišča (Schöffengericht) pogojno obojeni zaradi podkupnosti, in sicer župan in en občinski svetnik po 4 mesecih, vsi drugi obtoženci po dveh mesecih ječe.

Neki župnik je dejal svojim faranom, da naj mu izročijo tiste knjige, katere le moti glave in pokvarijo srca, da jih uniči. Druga dne je prinesel neki kmet župniku svoje davčne knjige in tudi davčne knjige njegovih sosedov s pripombo, da te knjizice jim delajo največ glavobola.

V Gradeu je uničil pozar v samostanu Bosih Karmeličanov velik del samostana. Ker v samostanu nimajo vodovoda, je bila reševalna akcija zelo otežkočena. Ko so gasilci vdrli v goreče poslopje, se je nenaščoma porušila streha in strop prvega nadstropja, pri čemer je bilo pet gasilcev smrtno nevarno poškodovanih. Pri rešenju opatov je napadel pes izenjerja mestne elektrarne in ga tako razmesaril, da so ga morali prepeljati v bolnično. Po večurnem prizadevanju se je gasilcem posrečilo požar omejiti.

V Aude na Francoskem je neki premožni posestnik lastnoročno zadavil svojo petletno hčerko, ker se mu je zdela pregrda. Oče je pobegnil. Policija je zaslišala njegovo ženo, mater umorjenke. Ta je mirno povedala, da je storil njen mož popolnoma prav. Rekla je: „Otrok je bil tako grd, da je moj mož iz usmiljenja končal strašilo. Vsako leto izvolijo pri nas „kraljico“, ki dobi lepo častno darilo. Ali ne bi bilo mučno za nas stariše, ako bi se naša hči nikoli ne smela udeležiti te tekme? Saj bi zasmehovali vsi ljudje našo hišo!“

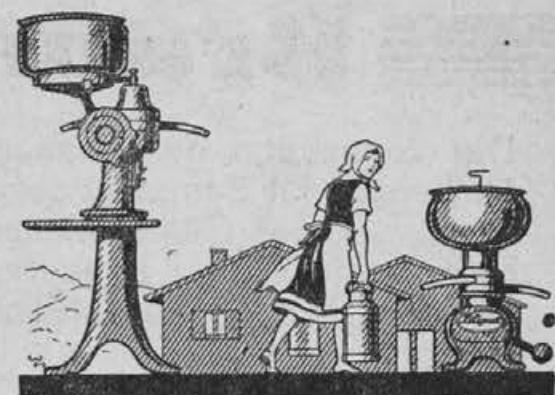
Stanje valute dne 3. julija.

100 mark (Rentenmark)	= 168.33 Schilling
100 dinarjev	= 12.56 "
100 lir	= 37.21 "
100 dolarjev	= 703.80 "

Heirat

Wirtschaftsbewerber

von mittlerem Anwesen, 23 Jahre alt, in der Nähe von Eisenkappel, sucht gleichaltrige oder etwas jüngere, deutschgesinnte Wirtschaftstochter, tüchtig in der Wirtschaft und im Haushalt, mit etwas Vermögen, zwecks Heirat kennen zu lernen. Offerte mit Lichtbild unter „Tüchtige Hausfrau“ an die Verw. d. Bl.

Dahlia- in Liſiput-

posnemalniki

posnamejo dobro, tečejo lahko in so trpežni, so boljše kakovosti, kakor bi se dalo soditi po njih ceni in so zaradi tega pri kmetih zelo priljubljeni.

Plačilne olajšave. Prospekti zastonj.

Dahlia-Separator-Gesellschaft m. b. H., Wien
XII/2, Wagenseilgasse 4/47c

Viehmärkte im Juli 1930.

- 14. St. Andrä im Lavanttale, Bh. Wolfsberg, Blondvieh, V. M., 100 Rinder; Aleximarkt.
- 14. Althofen, Bh. St. Veit a. d. Gl., Blondvieh, V. M., 50 Rinder.
- 20. Alpl ob Sirnitz-Albeck bei Feldkirchen i. K., Bh. Klagenfurt, Pinzgauer, V. M., 150 Rinder.
- 25. Reichenfels im Lavanttale, Bh. Wolfsberg, Murbodner, V. u. J. M., 150 Rinder; Jakobimarkt.

Marktberichte

	Klagenfurt Völkermarkt	
	od do gr.	od do gr.
Pšenica (1 kg)	31	32
rž	21	22
ječmen	26	27
oves	21	22
koruza	21	22
ajda	26	27
proso	—	—
rižol	—	—
leča	—	—
detelja	—	—
krompirje	13	5 6
vole (prima)	—	160 170
vole (sekunda)	—	150 160
molzne krave in biki	120	160
klavne krave	80	120
teleta	—	190 220
prašički	320	350
pitani prašiči	240	270
ovce	—	75 95
kure (1 kom.)	300	500
jajce (1 kom.)	13	15
maslo (1 kg)	500	600
mleko (1 l)	42	46
skuta (1 kg)	—	—
seno (sladko) 100 kg	—	1200
seno (kislo) 100 "	—	800
slama 100 "	—	600
drvna bukova (30 cm)	650	—
drvna mehka (30 cm)	450	—

Brauerei Miklauzhof

Am Sonntag, den 20. Juli 1930, gelangt das aus besten Rohstoffen, ohne Ersatzmittel, erzeugte

Miklauzhof-Dreilöwenbräu

im Gutsgasthof am Miklauzhof zum ersten Ausstoß. Zu zahlreichem Besuch ladet höflichst ein

Die Gutsverwaltung Miklauzhof